

V Bruselu dne 30.9.2020
SWD(2020) 323 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

Zpráva o právním státu 2020 Kapitola o stavu právního státu ve Slovinsku

Průvodní dokument ke

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Zpráva o právním státu 2020 Stav právního státu v Evropské unii

{COM(2020) 580 final} - {SWD(2020) 300 final} - {SWD(2020) 301 final} -
{SWD(2020) 302 final} - {SWD(2020) 303 final} - {SWD(2020) 304 final} -
{SWD(2020) 305 final} - {SWD(2020) 306 final} - {SWD(2020) 307 final} -
{SWD(2020) 308 final} - {SWD(2020) 309 final} - {SWD(2020) 310 final} -
{SWD(2020) 311 final} - {SWD(2020) 312 final} - {SWD(2020) 313 final} -
{SWD(2020) 314 final} - {SWD(2020) 315 final} - {SWD(2020) 316 final} -
{SWD(2020) 317 final} - {SWD(2020) 318 final} - {SWD(2020) 319 final} -
{SWD(2020) 320 final} - {SWD(2020) 321 final} - {SWD(2020) 322 final} -
{SWD(2020) 324 final} - {SWD(2020) 325 final} - {SWD(2020) 326 final}

SHRNUTÍ

Pro slovinský soudní systém je charakteristická významná úloha Soudní rady a Nejvyššího soudu při jmenování a služebním postupu soudců a při dohledu nad soudnictvím stejně jako pokročilá úroveň nástrojů informačních a komunikačních technologií pro správu případů. Důležitou podmínkou nezávislého a efektivního fungování Soudní rady i Rady pro státní zastupitelství je poskytnutí dostatečných zdrojů těmto samosprávným orgánům. Nadcházející rozhodnutí Ústavního soudu o ústavnosti zákona o parlamentním vyšetřování může poskytnout doporučení o ochraně nezávislosti a autonomie soudců a státních zástupců. Státní zastupitelství zvýšilo svoji efektivitu, avšak náročným úkolem zůstává účinné stíhání hospodářské a finanční trestné činnosti. Ačkoli počet nevyřízených případů nadále klesal a nepředstavuje systémové potíže, problémem je stále délka soudních řízení v případech praní peněz.

Slovinsko má právní a institucionální rámec pro předcházení korupci a boj proti ní. V praxi jsou dobře dodržovány komplexní politiky týkající se přístupu k veřejným informacím, veřejným konzultacím a transparentnosti legislativního procesu. Slovinsko má rovněž autonomní a nezávislý specializovaný protikorupční orgán, Komisi pro prevenci korupce, která dohlíží na předcházení korupci a posilování bezúhonnosti ve veřejných funkcích. Její lidské a finanční zdroje jsou omezené a to vyvolává znepokojení. Kromě toho přetrvávají obavy ohledně její způsobilosti k právním úkonům a ohledně rozdílů mezi právními předpisy a praxí, zejména při provádění zákona o bezúhonnosti a prevenci korupce, který je nejdůležitějším slovinským protikorupčním předpisem.

I když nezávislost regulačního orgánu pro sdělovací prostředky – Agentury pro komunikační síť a služby – je zaručena zákonem, agentura funguje s ohledem na rozsah svých pravomocí s omezenými zdroji, což má dopad na její efektivitu. Díky stávajícímu systému prohlášení o vlastnictví sdělovacích prostředků jsou určité informace veřejně dostupné, a je tak zajištěna částečná transparentnost vlastnictví, která ale nedosahuje až na konečné vlastníky. Absence zvláštních pravidel pro sdělovací prostředky, která by bránila střetům zájmů v tomto odvětví, negativně ovlivňuje pluralitu sdělovacích prostředků na slovinské celostátní i regionální úrovni. Získání přístupu k veřejným informacím může pro širokou veřejnost a novináře představovat zdlouhavý proces. Kromě soudních sporů, které mají zastrašující účinek, je znepokojivé také obtěžování novinářů na internetu a vyhrožování jim, přičemž chybí reakce ze strany systému trestního soudnictví.

Systém brzd a protivah je podporován mimo jiné rozvinutými on-line nástroji pro konzultace s veřejností a dalšími zúčastněnými stranami za pomoci veřejného ochránce lidských práv a nezávislého obhájce zásady rovnosti. Lhůta pro konzultace je však často krátká a stanoviska nezávislých subjektů nejsou vždy zohledněna. Ústavní soud může provádět následný ústavní přezkum. Řízení před Ústavním soudem jsou však stále zdlouhavější z důvodu rostoucího počtu obdržených ústavních stížností a nahromaděných nevyřízených případů, což by mohlo ovlivnit efektivitu jeho fungování. Byla představena národní strategie, která má do roku 2023 zlepšit podporu nevládních organizací.

I. SYSTÉM SOUDNICTVÍ

Slovinský soudní systém má tři úrovně: v prvním stupni jsou okresní a krajské soudy (rozhodují v občanskoprávních a obchodních věcech), pracovní soudy (jeden se zabývá rovněž věcmi z oblasti sociálního zabezpečení) a správní soud se statusem vyššího soudu (celkem šedesát soudů), ve druhém stupni jsou čtyři vrchní soudy (rozhodují o odvoláních proti rozhodnutím soudů prvního stupně) a ve třetím stupni Nejvyšší soud (rozhoduje o odvoláních proti některým rozsudkům vyšších soudů a správního soudu). Ústava stanoví zřízení Soudní rady, orgánu *sui generis* stojícího mimo tři složky vládní moci, jejímž úkolem je chránit nezávislost soudnictví a podporovat a zajišťovat jeho odpovědnost, účinnost a kvalitu.¹ Kandidáty na soudce vybírá Soudní rada a jejich jmenování poté navrhuje Státní shromáždění (*Državni zbor* – první komora parlamentu).² Pokud Soudní rada vybere kandidáta, který již byl do funkce zvolen, je kandidát povýšen do nové soudní funkce samotnou Soudní radou. Státní zastupitelství je nezávislým orgánem, ale také součástí výkonné moci, zatímco hlavní pravomoci v oblasti kariérního postupu státních zástupců a fungování zastupitelství náležejí Radě státního zastupitelství a vrchnímu státnímu zástupci. Rada státního zastupitelství je nezávislý státní orgán, který provádí samosprávné činnosti státního zastupitelství a podílí se na zajišťování jednotnosti trestního stíhání a ochraně nezávislosti státních zástupců. Slovinská advokátní komora je součástí soudnictví a autonomním a nezávislým orgánem.

Nezávislost

Na začátku roku 2019 zahájil parlamentní vyšetřovací výbor vyšetřování zaměřené na jednání státních zástupců a soudců v konkrétních trestních řízeních. Ústavní soud však později pozastavil uplatňování zákona o parlamentním vyšetřování z důvodu ohrožení nezávislosti soudců a státních zástupců parlamentním vyšetřováním konkrétních případů. Vyšetřovací výbor byl zřízen Státním shromážděním na žádost Státní rady (*Državni svet* – druhá komora parlamentu).³ Ústavní soud, kterému byla věc postoupena Soudní radou a státním zastupitelstvím, pozastavil uplatňování zákona o parlamentním vyšetřování, a to jak ve vztahu k soudcům, tak ke státním zástupcům, a to až do provedení přezkumu jeho ústavnosti.⁴ Ústavní soud rovněž pozastavil uplatňování parlamentního aktu, který ustavoval vyšetřovací výbor. Soudní rada uvedla, že působnost parlamentního vyšetřování, definovaná v parlamentním aktu, kterým se zřizuje, by nezahrnovala fungování soudnictví jako celku, ale spíše by se zaměřovala na konkrétní pravomocné rozsudky a jednotlivé soudce. Ústavní soud ve svém rozhodnutí o předběžných opatřeních zdůraznil nedostatek vhodných mechanismů v zákoně, které by chránily soudce a státní zástupce před parlamentním vyšetřováním jejich „politické odpovědnosti“. Rovněž zdůraznil, že existuje riziko, že by parlamentní vyšetřování

¹ Hlavní odpovědností Soudní rady je výběr kandidáta na funkci soudce. Jak zaručuje ústava, většinu členů Soudní rady tvoří soudci volení svými kolegy. Zbývajících pět členů je z řad zástupců dalších právnických profesí a je voleno Státním shromážděním na návrh prezidenta republiky. Soudní rada spravuje vlastní rozpočet.

² Od počátečního znovuzvolení soudců po vyhlášení nezávislosti Slovinska v 90. letech parlament pouze jednou odmítl kandidáty na první jmenování soudcem. Je třeba poznamenat, že kandidát, který nebyl jmenován, nemůže podat žádost o soudní přezkum rozhodnutí parlamentu.

³ Více podrobností o struktuře parlamentu je uvedeno v části IV. Další institucionální otázky týkající se systému brzd a protivah.

⁴ Soudní rada: Žádost o ústavní přezkum a částečné pozastavení uplatňování zákona o parlamentním vyšetřování, 2019; Vrchní státní zastupitelství a vrchní státní zástupce: Podnět k ústavnímu přezkumu zákona o parlamentním vyšetřování, 2019; Ústavní soud: Rozhodnutí o dočasném pozastavení platnosti zákona o parlamentním vyšetřování, pokud jde o soudce, 2019; Ústavní soud: Rozhodnutí o dočasném pozastavení platnosti zákona o parlamentním vyšetřování, pokud jde o státní zástupce, 2019.

zasáhlo do nezávislosti soudců a státních zástupců, což by mělo „nevratný dopad“ na nezávislost soudnictví a nezávislost a autonomii státního zastupitelství. Ústavní soud dosud nevydal konečné rozhodnutí ve věci samé.

Míra vnímané nezávislosti soudnictví se v posledních letech neustále zvyšovala, přesto zůstává nízká až průměrná. Míra vnímané nezávislosti soudnictví je mezi širokou veřejností průměrná (42 % poměrně a velmi dobrá) a mezi podniky zůstává nízká (36 %), přičemž v obou průzkumech nadále stoupá, a vykazuje tak pozitivní trend.⁵ Hlavním důvodem vnímané nedostatečné nezávislosti soudů a soudců, který podniky uvádějí, je vnímání zásahů nebo tlaků ze strany vlády a politiků, těsně po něm následuje vnímání zásahů nebo tlaků ze strany hospodářských či jiných specifických zájmových skupin, přičemž obě kategorie zůstávají v rámci EU mezi nejvyššími.⁶ Nejvyšší soud zadal vypracování studie o důvodech nízké úrovně vnímané nezávislosti soudců a soudů a nízké míry důvěry v soudní systém, což by mohlo pomoci určit cesty ke zlepšení. K důvodům této nízké míry důvěry zjištěným v cílených průzkumech a na pracovních setkáních zúčastněných stran (jichž se účastnily osoby, které přicházejí do kontaktu se soudy, právníci, zaměstnanci soudů a široká veřejnost) patřil nedostatek znalostí a informací o soudním systému, organizační a komunikační problémy a problémy s nasměrováním v soudních budovách. Tato zjištění vedla k řadě opatření provedených Nejvyšším soudem a dalšími orgány, od školení až po lepší informační nástroje pro osoby, které přicházejí k soudu. Jejich cílem je zvýšit důvěru v soudnictví a úroveň jeho vnímané nezávislosti.⁷

Kvalita

Digitalizace soudního systému pro správu případů značně pokročila a cílem dalšího probíhajícího vývoje je zlepšit elektronickou komunikaci mezi soudy a stranami. Informační a komunikační technologie pro správu případů jsou rozvinuté.⁸ Údaje pocházející ze všech systémů soudního řízení jsou standardizované, integrované (za použití nástrojů pro ukládání dat) a centralizované a jsou používány pro správní a statistické účely. Zásady a strategie IT jsou definovány, koordinovány a řízeny Nejvyšším soudem. Elektronická komunikace mezi soudy a stranami je však nadále méně rozvinutá. Například není vždy možné předložit případ elektronicky, obdržet předvolání elektronicky nebo sledovat fáze řízení on-line.⁹ Elektronická komunikace je již pokročilá v některých oblastech, jako je vymáhání nesporných pohledávek, které spravuje zvláštní organizační složka u okresního soudu v Lublani, kde spisy existují pouze v elektronické podobě, jakož i v insolvenčním řízení a katastru nemovitostí. Od roku 2019 je pro Nejvyšší soud prioritou zlepšení nástrojů elektronické komunikace v dalších oblastech, zejména v občanskoprávních, trestních a přestupkových řízeních. Byl zahájen projekt na vytvoření elektronických souborů, elektronických podání, digitálního doručování soudních písemností, plateb soudních poplatků on-line a dalších digitálních nástrojů.¹⁰

⁵ Obrázky 44 a 46, 2020 EU Justice Scoreboard (Srovnávací přehled EU o soudnictví za rok 2020). Úroveň vnímané nezávislosti soudnictví je rozdělena takto: velmi nízká (méně než 30 % respondentů vnímá nezávislost soudnictví jako poměrně dobrou a velmi dobrou), nízká (30–39 %), průměrná (mezi 40–59 %), vysoká (60–75 %), velmi vysoká (více než 75 %).

⁶ Obrázky 45 a 47, 2020 EU Justice Scoreboard (Srovnávací přehled EU o soudnictví za rok 2020).

⁷ Slovinská vláda: Nejvyšší soud představil nové činnosti zaměřené na dlouhodobé zlepšení kvality a pověsti slovinského soudnictví, 2018.

⁸ Obrázek 40, 2020 EU Justice Scoreboard (Srovnávací přehled EU o soudnictví za rok 2020).

⁹ Obrázek 27, 2020 EU Justice Scoreboard (Srovnávací přehled EU o soudnictví za rok 2020).

¹⁰ Nejvyšší soud: Výroční zpráva za rok 2019, s. 124–125, 2019.

Výsledky průzkumu Nejvyššího soudu mezi osobami, které přicházejí do kontaktu se soudy, jsou využívány k dalšímu zlepšování kvality soudnictví. Nejvyšší soud zadal vypracování studie (viz výše), která zahrnovala průzkumy mezi osobami, které přicházejí do kontaktu se soudy a dalšími zúčastněnými stranami. Pro zvýšení kvality soudní činnosti a důvěry v justici ustavil Nejvyšší soud specializovanou projektovou skupinu. Skupina uspořádala mimo jiné průzkumy mezi soudci a zaměstnanci soudů, semináře s klíčovými aktéry, rozhovory a provedla vlastní pozorování. Na tomto základě vypracoval Nejvyšší soud příručky pro nové soudce, procesní příručky pro různé oblasti práva, školení zaměstnanců soudů a informační materiály pro veřejnost, jako jsou brožury, videa a webové stránky, včetně informací o soudních řízeních.¹¹ Projekt získal mezinárodní ocenění.¹²

Nejvyšší soud hraje důležitou úlohu při přidělování zdrojů soudům. Moderní nástroje informačních a komunikačních technologií pro správu případů zpracovávají podrobné údaje na úrovni konkrétních soudů. To umožňuje předsedům soudů, řídicím pracovníkům soudní správy a Nejvyššímu soudu přidělovat lidské a finanční zdroje na základě srovnatelných údajů o účinnosti soudů.¹³ Předsedové soudů každoročně předkládají své návrhy týkající se zdrojů Nejvyššímu soudu. Nejvyšší soud poté analyzuje údaje o účinnosti, porovná pracovní zátěž každého soudu a předkládá analýzu předsedům soudů pro diskusi o zdrojích. Následně je dosaženo kompromisu ohledně přidělování zdrojů s přihlédnutím ke srovnatelným údajům soudů.

Navzdory určitým zlepšením čelí Soudní rada a Rada pro státní zastupitelství problémům se zdroji. Soudní rada aktivněji usiluje o zlepšení kvality soudnictví, zejména díky své úloze při hodnocení soudců, zlepšování jejich odměňování a disciplinárních řízeních.¹⁴ Přestože v posledních letech získala dodatečné zdroje, pracuje Soudní rada stále s poměrně nízkým počtem zaměstnanců, vezme-li se v úvahu široká škála pravomocí a zapojení neprofesionálních členů rady.¹⁵ Podle zúčastněných stran si činnost Soudní rady žádá dodatečné zdroje na navýšení její správní kapacity směřující mimo jiné na zlepšení procesu výběru soudců, zejména odůvodnění rozhodnutí. Rada státního zastupitelství stále postrádá lidské a finanční zdroje,¹⁶ což znamená, že není schopna pracovat na zlepšení obecné kvality státního zastupitelství. Nedostatek zaměstnanců rovněž omezuje její roli při zlepšování postupu výběru státních zástupců.

V současnosti probíhají konzultace, jejichž cílem je dokončit reformu územního uspořádání soudnictví. V posledních desetiletích se územní uspořádání soudnictví (určující umístění a příslušnost soudů) měnilo od jednoho po více soudů prvního stupně (krajské a okresní). V současné době má soudní systém 55 soudů prvního stupně, přičemž

¹¹ Webové stránky jsou k dispozici na adrese <http://www.sodisce.si/vsrs/objave/2018102509355191/>.

¹² Projekt Nejvyššího soudu Zlepšování kvality soudnictví získal v roce 2019 cenu „Křišťálové váhy spravedlnosti“ (Crystal Scales of Justice), udělovanou komisí CEPEJ. Projekt na zlepšení procesní spravedlnosti, zejména komunikace s osobami, které přicházejí do styku se soudy, obdržel v roce 2019 cenu UX Design Award 2019 za vysokou úroveň uživatelské přívětivosti.

¹³ Nejvyšší soud přiděluje konkrétním soudům prostředky z rozpočtu, zatímco Soudní rada má rozhodující úlohu při výběru soudců a jejich kariérním postupu.

¹⁴ Hlavní odpovědností Soudní rady je výběr kandidáta na funkci soudce. Jak zaručuje ústava, většinu členů Soudní rady tvoří soudci volení svými kolegy. Zbývajících pět členů je z řad zástupců dalších právnických profesí a je voleno Státním shromážděním na návrh prezidenta republiky.

¹⁵ Soudní rada má pouze patnáct zaměstnanců. Pro srovnání zdrojů, které mají k dispozici rady pro justici, viz příspěvek Evropské sítě rad pro justici ke zprávě o právním státu pro rok 2020, s. 9. Pro srovnání pravomocí, které mají rady pro justici, viz obrázek 50, 2016 EU Justice Scoreboard (Srovnávací přehled EU o soudnictví za rok 2016).

¹⁶ Rada pro státní zastupitelství má pouze čtyři zaměstnance.

44 okresních soudů projednává sporné občanskoprávní a nesporné občanskoprávní věci s nízkou (finanční) hodnotou nároku a jedenáct krajských soudů projednává občanskoprávní věci s vysokou hodnotou nároku a obchodní věci vyplývající ze vztahů mezi právníckými osobami. Již dříve bylo zjištěno, že rozdělení občanskoprávních a obchodních soudů prvního stupně má vliv na jejich účinnost. Částečným opravným prostředkem byly reformy z let 2009 a 2015, které přenesly okresní soudy pod větší kontrolu krajských soudů, aby se vyrovnaly počty případů a omezily kompetenční spory.¹⁷ Rozvinuté systémy informačních a komunikačních technologií pro správu případů a zkušenosti Nejvyššího soudu s řízením zdrojů by mohly umožnit vytvoření větších soudů v městských oblastech.¹⁸ V roce 2019 pokračovaly konzultace ministerstva spravedlnosti se soudy o novém revidovaném územním uspořádání soudnictví, vláda však tento legislativní návrh ještě nedokončila.

Rozsudky soudů prvního stupně, zejména v občanskoprávních a obchodních věcech, jsou nadále zveřejňovány v omezené míře. Zatímco většina rozsudků Nejvyššího soudu a vrchních soudů je zveřejňována on-line, prvoinstanční rozsudky jsou nadále zveřejňovány zřídka.¹⁹ Kromě toho strojová čitelnost publikovaných rozsudků, která by umožnila pro osoby, jež jsou v kontaktu se soudy, rozvíjet služby a produkty založené na řešeních umělé inteligence, je relativně nízká.²⁰ Projekt zlepšení dostupnosti prvoinstančních rozsudků on-line, který vede ministerstvo spravedlnosti, byl pozastaven kvůli problémům s automatickou anonymizací rozsudků. Ve spolupráci s výzkumnými pracovníky se hledá nová metoda.

Účinnost

Zlepšení účinnosti soudního systému vedlo k dalšímu snížení počtu nevyřízených případů, přičemž délka soudních řízení se většinou nezměnila. Ačkoli má slovenský soudní systém jeden z nejvyšších počtů občanskoprávních věcí v EU, neustále zlepšuje účinnost téměř ve všech kategoriích případů.²¹ V roce 2019 se celkový počet nevyřízených případů ve srovnání s rokem 2018 dále snížil o více než 7 %.²² Soudy znovu vyřešily více případů, než obdržely, a to navzdory tomu, že vyřešily méně případů než v minulosti.²³ Průměrná délka řízení vzrostla ve sporných občanskoprávních věcech přibližně na třináct měsíců a ve sporných obchodních věcech ustrnula na jedenácti měsících, neboť byly upřednostněny starší případy. Více než dvanáct měsíců však stále trvá, než proběhne první slyšení v obchodní věci. V odvolacím řízení jsou tyto případy vyřešeny rychle, obvykle přibližně za tři měsíce. Téměř čtvrtina sporných občanskoprávních a obchodních věcí je řešena soudním smírem. Nadále však trvá čtrnáct až sedmáct měsíců, než je v těchto věcech vydán písemný rozsudek.

¹⁷ Podle návrhu změn může například při každoročním rozdělování práce předseda krajského soudu po dohodě s předsedou soudu okresního přidělit soudce k výkonu funkce v rámci kraje, včetně krajského soudu. Kromě toho může předseda krajského soudu v Lublani určit, že některé věci budou projednávány u konkrétních okresních soudů v tomto kraji. Viz články 71 a 105 písm. a) zákona o soudech.

¹⁸ Slovensko obdrželo podporu z programu Evropské komise na podporu strukturálních reforem s cílem zlepšit kvalitu jeho soudního systému, konkrétně sdílení vnitrostátních postupů týkajících se reformy územního uspořádání soudnictví: seminář o reformě územního uspořádání soudnictví s odborníky z Finska a Nizozemska, 28.–29. září 2016, Lublaň.

¹⁹ Obrázek 28, 2020 EU Justice Scoreboard (Srovnávací přehled EU o soudnictví za rok 2020).

²⁰ Obrázek 29, 2020 EU Justice Scoreboard (Srovnávací přehled EU o soudnictví za rok 2020).

²¹ Obrázky 2, 5–19, 2020 EU Justice Scoreboard (Srovnávací přehled EU o soudnictví za rok 2020).

²² Údaje o účinnosti soudů za rok 2019, Nejvyšší soud.

²³ Celková míra ukončených případů je 101 %. Celkově soudy v roce 2019 vyřešily přibližně 70 000 případů měsíčně, zatímco v roce 2012 to bylo téměř 100 000 měsíčně.

Problémy s účinností přetrvávají zejména v případech hospodářské a finanční trestné činnosti. Soudní řízení, zejména v oblasti praní peněz, a trestní stíhání jsou často zdlouhavá. Trestní soudy i nyní vyřešily více případů, než obdržely (míra ukončených případů činila 102 %). Doba trvání trestních řízení se u okresních soudů zkrátila na přibližně 9,5 měsíce, avšak u krajských soudů se prodloužila (na více než čtrnáct měsíců).²⁴ U složitějších trestných činů praní peněz se doba trvání řízení u soudů prvního stupně nadále prodlužuje a v průměru dosahuje 1 132 dní.²⁵ V roce 2019 vyřešilo státní zastupitelství více stížností (trestních oznámení), než v uvedeném roce obdrželo, přičemž většinou trvalo jeden až dva měsíce buď oznámení odmítnout, nebo požádat o další policejní vyšetřování, nebo předložit obžalobu soudu.²⁶ Specializované státní zastupitelství, které se zabývá hospodářskými a finančními trestnými činy, však na tyto kroky potřebovalo v průměru přibližně čtyři měsíce. Pokud jde o věci předložené státním zastupitelstvím trestním soudům, jejich počet neustále klesá.²⁷ Navzdory určitým zlepšením může někdy vyšetřování finanční a hospodářské trestné činnosti policií a státními zástupci trvat několik let, částečně kvůli nedostatku zdrojů. Uvedené potíže s účinností a kvalitou jsou řešeny prostřednictvím cílených školení (včetně boje proti praní peněz), výměny osvědčených postupů a analýz efektivity státních zástupců s využitím modernizovaného systému informačních a komunikačních technologií.

II. PROTIKORUPČNÍ RÁMEC

Institucionální a legislativní rámec pro předcházení korupci a boj proti ní je tvořen zákonem o bezúhonnosti a prevenci korupce. Jsou zavedeny zákony, které upravují střety zájmů a majetková přiznání členů veřejné správy, ministerstev a parlamentu a týkají se lobbování a tzv. efektu otáčivých dveří. Institucionální rámec pro boj proti korupci je tvořen samostatným státním orgánem, Komisí pro prevenci korupce, která spolupracuje s dalšími orgány zapojenými do boje proti korupci, policií a specializovaným státním zastupitelstvím.

Slovinsko dosáhlo 60 ze 100 možných bodů v indexu vnímání korupce za rok 2020, sestavovaném organizací Transparency International, a umístilo se tak v rámci EU na jedenáctém místě a celosvětově na 35. místě. Z údajů nedávného průzkumu Eurobarometr vyplývá, že 87 % respondentů považuje korupci ve Slovinsku za rozšířenou (průměr EU je 71 %) a 36 % osob se domnívá, že korupce má dopad na jejich každodenní osobní život (průměr EU je 26 %).²⁸ Podle průzkumů považuje 90 % podniků korupci za rozšířenou (průměr EU je 63 %) a 41 % podniků se domnívá, že korupce je problémem při podnikání (průměr EU je 37 %). Dále se 23 % osob domnívá, že dochází k dostatečnému počtu úspěšných trestních stíhání, která odrazují od korupčních praktik (průměr EU je 36 %), zatímco 10 % podniků se domnívá, že osoby a firmy, které uplácely vyšší úředníky, jsou náležitě potrestány (průměr EU je 31 %).²⁹

Zákon o bezúhonnosti a prevenci korupce je základním právním rámcem pro posílení bezúhonnosti ve veřejném sektoru, zajištění transparentnosti a předcházení střetům zájmů. Přijetí změn zákona o bezúhonnosti a prevenci korupce, které mají řešit nedostatky

²⁴ Údaje o účinnosti soudů za rok 2019, Nejvyšší soud.

²⁵ Obrázek 21, 2020 EU Justice Scoreboard, presenting data for 2014, 2015, 2016 and 2018 (Srovnávací přehled EU o soudnictví za rok 2020, obsahující údaje za roky 2014, 2015, 2016 a 2018).

²⁶ V roce 2019 přesahovala míra ukončených případů 106 %. Údaje státního zastupitelství.

²⁷ Počet případů, které státní zastupitelství předložilo trestním soudům, klesl z přibližně 620 případů v roce 2014 na přibližně 458 případů v roce 2018 (na 100 000 obyvatel), údaje Eurostatu, https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=crim_crt_case&lang=en.

²⁸ Special Eurobarometer 502 (Zvláštní průzkum Eurobarometr č. 502), 2020.

²⁹ Special Eurobarometer 502 (Zvláštní průzkum Eurobarometr č. 502), 2020.

protikorupčního rámce, však bylo odloženo. Jedná se o hlavní právní předpis pro potírání korupce ve Slovinsku a upravuje rovněž odpovědnost Komise pro prevenci korupce. V lednu 2018 vláda schválila změny zákona o bezúhonnosti a prevenci korupce s cílem řešit některé klíčové nedostatky stávajícího rámce, včetně těch, které zdůraznila Skupina států proti korupci (GRECO) v rámci Rady Evropy; schválení změn parlamentem bylo plánováno na červen 2020.³⁰ Jejich přijetí však bylo odloženo, takže klíčové protikorupční reformy dosud nebyly dokončeny. V oblastech pravidel chování, střetů zájmů, whistleblowingu a tzv. efektu otáčivých dveří, které zákon o bezúhonnosti a prevenci korupce řeší pouze částečně, není patrný žádný podstatný vývoj.³¹

Komise pro prevenci korupce funguje v dobrém právním rámci, avšak s omezenými zdroji. Komise pro prevenci korupce je samostatný státní orgán, jehož nezávislost je zajištěna výběrovým řízením na jeho vedení, při kterém zvláštní výběrová komise složená z členů každé ze tří složek moci a občanské společnosti vydává předsedovi doporučení ke jmenování. Komise pravidelně spolupracuje s policií a specializovaným státním zastupitelstvím, ale ponechává si pravomoci v oblasti dohledu a správního vyšetřování. Kromě toho dohlíží na předcházení korupci a posilování bezúhonnosti veřejných úřadů. Komise pro prevenci korupce provádí správní vyšetřování a má široké zákonné pravomoci, pokud jde o přístup k jiným institucím a orgánům vymáhajícím právo a možnost udělovat jim pokyny ke shromažďování důkazů. Odpovídá za dohled nad prováděním ustanovení o střetu zájmů, plánech bezúhonnosti, majetkových příznacích, darech a omezeních vyplývajících ze zákona o bezúhonnosti a prevenci korupce. Skupina GRECO však konstatovala, že se zdá, že nedostatečné zdroje a procedurální nedostatky omezují činnost Komise pro prevenci korupce.³² Očekává se rovněž, že změny zákona o bezúhonnosti a prevenci korupce se budou zabývat právními otázkami, které se týkají řízení *sui generis* Komise pro prevenci korupce. V rámci postupu, kdy Komise pro prevenci korupce provádí správní vyšetřování a vydává veřejná rozhodnutí, byly případy napadeny u soudů, neboť právo podezřelých na obhajobu se nepovažovalo za dostatečně zaručené v průběhu řízení.³³

Kromě specializované Komise pro prevenci korupce je do prevence a potírání korupce zapojeno několik veřejných orgánů. Důležitou úlohu v boji proti korupci plní specializované státní zastupitelství a policie a další státní orgány. Ministerstvo spravedlnosti odpovídá za většinu právního rámce pro prevenci korupce a její stíhání, včetně zákona o bezúhonnosti a prevenci korupce a trestního zákoníku. Ministerstvo veřejné správy je oprávněno regulovat postavení, práva a povinnosti úředníků a podílí se na podporování bezúhonnosti. Nejvyšším orgánem pro dohled nad státními účty, rozpočtem a veřejnými výdaji je Účetní dvůr. Své kontrolní pravomoci vykonává zcela nezávisle a nelze je napadnout u soudů nebo jiných státních orgánů. Státní revizní komise pro přezkum postupů zadávání veřejných zakázek je nezávislým specializovaným soudem, který poskytuje právní ochranu účastníkům výběrových řízení. Program vládních opatření pro bezúhonnost a transparentnost na období 2017–2019 se zaměřil na zvyšování povědomí úředních osob

³⁰ GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report (Páté kolo hodnocení skupiny GRECO – hodnotící zpráva).

³¹ European Semester Country Report 2020 (Zpráva evropského semestru o jednotlivých zemích za rok 2020).

³² GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report, recommendation i (Páté kolo hodnocení skupiny GRECO – hodnotící zpráva, doporučení i).

³³ Postup zahrnuje zjišťování informací, zaslání návrhu zprávy o zjištěných dotčené osobě, po němž následuje přijetí zprávy o zjištěných a její prezentace veřejnosti spolu s odpovědí dotčené osoby. Podle Nejvyššího soudu musí řízení před Komisí pro prevenci korupce zahrnovat stejné záruky jako obecné správní řízení. To zahrnuje informování dotčené osoby o prověřování, které jí umožní předložit vysvětlení a být během prověřování zastoupena.

o bezúhonnosti a transparentnosti a na poskytování správních a kontrolních mechanismů pro veřejné finance. Jeho cílem bylo rovněž zvýšit transparentnost při vypracovávání předpisů a řízení postupů.³⁴

Jsou zavedena pravidla chování. Příslušná ustanovení jsou obsažena v zákoně o veřejné správě, v zákoně o státní službě a v zákoně o bezúhonnosti a prevenci korupce. Zatímco ministři a státní tajemníci podléhají etickému kodexu vládních a ministerských úředníků z roku 2015, zákon o bezúhonnosti a prevenci korupce je základním právním aktem upravujícím střety zájmů úředníků veřejného sektoru. Upravuje povinnosti úředníků v oblasti střetů zájmů, majetkových příznání a jejich kontroly, omezení výkonu jiných činností a zákazy týkající se darů. Vztahuje se na předsedu vlády, ministry, státní tajemníky, členy kabinetu a generálního tajemníka vlády. Některá ustanovení, například o majetkových příznáních a omezeních po skončení pracovního poměru, se vztahují i na bývalé úředníky.³⁵ Dne 12. června 2020 přijalo Státní shromáždění etický kodex. Ten vyjmenovává etické zásady, které musí poslanci dodržovat, a stanovuje důtky za jejich porušení. V případě etického kodexu Státní rady se však upozorňuje na nedostatky týkající se střetů zájmů, dohledu a sankcí.³⁶

Ustanovení o předcházení střetům zájmů a o jejich řešení jsou zavedena. Pravidla pro předcházení střetům zájmů a pro majetková příznání jsou definována v zákoně o bezúhonnosti a prevenci korupce. Předcházení střetům zájmů je především povinností každého státního úředníka, který musí, pokud ke střetu dojde, neprodleně písemně informovat své nadřízené nebo Komisi pro prevenci korupce. Předcházet střetům zájmů ve veřejném sektoru mají rovněž další pravidla týkající se neslučitelnosti funkcí a omezující obchodní činnosti. Zákon o veřejných zaměstnancích navíc státním zaměstnancům zakazuje vykonávat činnosti, které by vedly ke střetu zájmů. Stanoví rovněž určitá omezení a povinnosti státních úředníků (a jejich rodinných příslušníků) související s přijímáním darů. Plánované změny rozšíří působnost zákona na další osoby povinné oznamovat střet zájmů. Zákon rovněž stanoví oblast působnosti a určuje, kteří úředníci jsou povinni podávat prohlášení Komisi pro prevenci korupce.³⁷ Prohlášení se předkládají při nástupu do funkce, rok po ukončení výkonu funkce a při každé změně úřadu, činností, vlastnictví nebo aktiv, která přesahuje hodnotu 10 000 EUR. Komise pro prevenci korupce používá *ad hoc* kontroly a vede záznamy o osobách, na něž se vztahují majetková příznání. Majetková příznání jsou přístupná veřejnosti po dobu výkonu funkce každého úředníka a až jeden rok poté. Majetková příznání osob zastávajících vrcholné výkonné funkce však nejsou zveřejňována ani nejsou předmětem důkladné kontroly.³⁸ Proto bylo doporučeno rozšířit povinnost podávat majetková příznání na rodinné příslušníky ministrů a státních tajemníků, aniž by byla tato prohlášení nutně

³⁴ GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report, par. 54 (Páté kolo hodnocení skupiny GRECO – hodnotící zpráva, odst. 54).

³⁵ GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report, par. 54 (Páté kolo hodnocení skupiny GRECO – hodnotící zpráva, odst. 40).

³⁶ GRECO Fourth Evaluation Round – Interim report, conclusions on the National Council (Čtvrté kolo hodnocení skupiny GRECO, průběžná zpráva, závěry o Státní radě).

³⁷ Patří mezi ně vysoce postavení, místní, volení a jmenovaní úředníci, jako jsou: vysoce postavení profesionální úředníci, neprofesionální starostové a zástupci starostů, vysocí státní úředníci, vedoucí pracovníci, osoby odpovědné za zadávání veřejných zakázek a státní úředníci ze Státní revizní komise pro přezkum postupů zadávání veřejných zakázek.

³⁸ Skupina GRECO doporučila zajistit včasné zveřejnění majetkových příznání ministrů a státních tajemníků a provedení věcných kontrol Komisí pro prevenci korupce. GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report, recommendation viii (Páté kolo hodnocení skupiny GRECO, hodnotící zpráva, doporučení viii).

zveřejňována.³⁹ V reakci na tato doporučení hodlají slovinské orgány změnit rozsah povinnosti podávat majetková přiznání a dohled. Komise pro prevenci korupce je však stále nedostatečně personálně obsazena a při provádění činností postrádá jak finanční, tak lidské zdroje. Skupina GRECO proto doporučila, aby byly Komisi pro prevenci korupce poskytnuty odpovídající zdroje, aby svou činnost mohla vykonávat efektivně.⁴⁰

Lobbování a tzv. efekt otáčivých dveří jsou regulovány.⁴¹ Zákon o bezúhonnosti a prevenci korupce stanoví, že je zakázáno lobbovat v záležitostech, které jsou předmětem soudního a správního řízení, a že lobbování může provádět pouze fyzická osoba zapsaná v rejstříku lobbistů, který zřizuje Komise pro prevenci korupce. Úřední osoby mohou souhlasit s lobbováním pouze tehdy, pokud je lobbista zapsán v rejstříku, a v případě střetů zájmů musí jakýkoli kontakt odmítnout. Skupina GRECO doporučila důkladně přezkoumat, jak poslanci Státního shromáždění a Státní rady dodržují pravidla o kontaktech s lobbisty.⁴²

Přezkum nicméně nebyl proveden, přestože 76 % podniků ve Slovinsku se domnívá, že jediným způsobem, jak uspět v podnikání, je mít politické vazby (průměr EU je 54 %).⁴³ Kromě toho, pokud jde o zastávání vrcholných výkonných funkcí, jsou v pravidlech týkajících se lobbování určité mezery a pravidla jsou málo dodržována. Ne všechny kontakty s třetími stranami, které se snaží ovlivňovat rozhodování vlády, jsou řádně hlášeny, včetně kontaktů právních a zmocněných zástupců obchodních společností a zájmových skupin.⁴⁴ Kromě toho zákon o bezúhonnosti a prevenci korupce stanoví pro vysoce postavené úředníky rovněž období přestávky. Během tohoto období je zakázáno lobbovat nebo jednat jako zástupce obchodního subjektu, který měl obchodní kontakty s orgánem, v němž úředník vykonával svou funkci, a to po dobu dvou let od odchodu z funkce. Veřejný orgán rovněž nesmí obchodovat se subjektem, na němž má bývalý úředník zájem, a to po dobu jednoho roku od úředníkovy odchodu z funkce.⁴⁵

Slovinsko vypracovalo další opatření k předcházení korupci a zvýšení transparentnosti při zadávání veřejných zakázek. Slovinsko patří mezi členy OECD s nejrozvinutější transparentností a zavedlo několik opatření pro předcházení korupci při zadávání veřejných zakázek. Například plány bezúhonnosti jsou nástroji pro ověřování bezúhonnosti určité organizace. Představují dokumentovaný postup pro posuzování míry zranitelnosti a vystavení neetickému nebo korupčnímu jednání. Všechny veřejné instituce jsou povinny zasílat své plány bezúhonnosti Komisi pro prevenci korupce, přičemž hlavním cílem je identifikovat rizika a provádět opatření k posílení integrity. Zákon o zadávání veřejných zakázek obsahuje systém pro povinné elektronické podávání nabídek a zveřejňování zadávacích řízení určité hodnoty spolu s konečnými rozhodnutími a odůvodněními zadavatele. Tato opatření jsou doplněna požadavkem, aby osoby odpovědné za veřejné zakázky podávaly majetková přiznání, jak je podrobně uvedeno v zákoně o bezúhonnosti a prevenci korupce. Nástroj IT

³⁹ GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report, recommendation vii (Páté kolo hodnocení skupiny GRECO – hodnotící zpráva, doporučení vii).

⁴⁰ GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report (Páté kolo hodnocení skupiny GRECO – hodnotící zpráva, s. 4).

⁴¹ 1) neveřejné kontakty; 2) cíl ovlivňovat diskusi a přijímání předpisů a dalších obecných dokumentů; 3) prováděné v zájmu nebo jménem určité zájmové skupiny / lobbujícího klienta nebo za ně.

⁴² GRECO Fourth Evaluation Round – Evaluation Report, recommendation ii (Čtvrté kolo hodnocení skupiny GRECO – hodnotící zpráva, doporučení ii).

⁴³ Special Eurobarometer 502 (2020), p. 71. (Zvláštní průzkum Eurobarometr č. 502, 2020, s. 71).

⁴⁴ GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report, recommendation v (Páté kolo hodnocení skupiny GRECO – hodnotící zpráva, doporučení v).

⁴⁵ Například 5% účast na zakladatelských právech, řízení nebo kapitálu, a to buď přímou účastí, nebo účastí jiných právnických osob.

s názvem STATIST, který je k dispozici od ledna 2016, zajišťuje zveřejňování informací o veřejných zakázkách, které byly ve Slovinsku zadány od roku 2013. Komise pro prevenci korupce rovněž vyvinula internetovou aplikaci (ERAR), která veřejnosti poskytuje uživatelsky vstřícný přístup k informacím o obchodních transakcích všech orgánů veřejného sektoru. Aplikace zůstává důležitou hybnou silou transparentnosti veřejného sektoru a umožňuje vizualizaci veřejných výdajů. Ačkoli Komise pro prevenci korupce uvádí, že pouze 10 % všech zpráv o korupci je spojeno se zadáváním veřejných zakázek, průzkumy Eurobarometr ukazují, že podniky jsou vůči postupům při zadávání veřejných zakázek ve Slovinsku i nadále skeptické.

Oddělení korupce, které se nachází v útvaru pro hospodářskou trestnou činnost Generálního ředitelství policie, odpovídá za řešení korupční trestné činnosti na celostátní úrovni. Monitoruje, řídí a vede práci všech policejních ředitelství a vyšetřuje podezření na korupci nahlášená prostřednictvím elektronických oznámení. Roční rozpočet Generálního ředitelství policie na rok 2019 (369 400 EUR) byl oproti roku 2018 navýšen o 7,3 %. Skupina GRECO uvítala kroky, které policie podnikla s cílem zabránit korupci ve svých řadách, neboť policisté nemají imunitu ani procesní výsady. Policie patří soustavně k nejdůvěryhodnějším státním orgánům ve Slovinsku.⁴⁶ Národní úřad pro vyšetřování byl zřízen v listopadu 2009 jako jednotka ředitelství kriminální policie v rámci Generálního ředitelství policie. Zaměřuje se na závažné a složité trestné činy, včetně finanční trestné činnosti, organizované trestné činnosti a korupce. Úřad má sice autonomii při výběru případů, ale tento postup kritizuje specializované státní zastupitelství, protože místní policie se někdy potýká s obtížemi u složitých případů, které se úřad rozhodl neřešit.⁴⁷

Několik případů korupce na vysoké úrovni je řešeno, ale snahy zajistit úspěšné trestní stíhání provázejí specifické potíže. Specializované státní zastupitelství stíhá nejzávažnější trestné činy, včetně korupce, která je od roku 2017 považována za politickou prioritu.⁴⁸ Řešení několika případů korupce na vysoké úrovni však trvá dlouho nebo u nich došlo k uplynutí promlčecí lhůty; na uzavření případů má údajně vliv nízká efektivita policie při upřednostňování případů a při předávání informací souvisejících s případem. Kromě toho je ve Slovinsku nejvyšší procento respondentů, kteří se domnívají, že neexistuje dostatečný počet úspěšných trestních stíhání, který by od korupčních praktik odrazil (72 %), a kteří nesouhlasí s tvrzením, že vládní úsilí v boji proti korupci je účinné (77 %).⁴⁹ Slovinsko zavedlo trest propadnutí majetku do vnitrostátního práva v roce 2011, kdy byl přijat zákon o konfiskaci výnosů z trestné činnosti. Ústavní soud však v roce 2018 rozhodl, že zaměřování se na majetek získaný obviněnou osobou před rokem 2011 představuje „nepřípustnou zpětnou účinnost“.⁵⁰ Toto rozhodnutí má praktické důsledky pro provádění občanskoprávních postupů konfiskace majetku a jejich efektivitu, neboť orgány nyní mohou uplatnit postup občanskoprávní konfiskace pouze na majetek získaný obviněnou osobou po roce 2011. V roce 2019 však státní zastupitelství podalo 147 žalob souvisejících s korupcí, což je o 22 % méně než v roce 2018 (188). V roce 2019 vynesly soudy 21 rozsudků, což je o 30 % méně než v roce 2018 (30), jakož i devět zproštění obvinění (tři v roce 2018) a jedno zamítnutí žaloby (dvě v roce 2018). U soudů se v různých fázích trestního řízení nalézá dalších 225 případů korupce, které nejsou uzavřeny, a soudy dosud nevydaly prvoinstanční

⁴⁶ Special Eurobarometer 502 (Zvláštní průzkum Eurobarometr č. 502), 2020.

⁴⁷ Informace získané v souvislosti s návštěvou země.

⁴⁸ Výroční zpráva Vrchního státního zastupitelství za rok 2019 (*Vrhovno Državno tožilstvo, Letno poročilo za leto 2019*).

⁴⁹ Special Eurobarometer 502 (Zvláštní průzkum Eurobarometr č. 502), 2020.

⁵⁰ Rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 5. července 2018, U-I-6/15-23, Up-33/15-32 a Up-1003/15-27.

rozsudky.⁵¹ Orgány uvedly, že nižší počet obžalob a odsouzení lze připsat obtížím při prošetřování důkazů, které poskytli whistlebloweri, které zákon o bezúhonnosti a prevenci korupce chrání pouze částečně.⁵²

⁵¹ Výroční zpráva Vrchního státního zastupitelství za rok 2019 (*Vrhovno Državno tožilstvo, Letno poročilo za leto 2019*).

⁵² Informace získané v souvislosti s návštěvou země.

III. PLURALITA SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDKŮ

Ve Slovinsku je svoboda projevu a informací zakotvena v ústavě, zatímco pluralita sdělovacích prostředků je zajištěna zvláštními odvětvovými právními předpisy. Regulační orgán pro sdělovací prostředky – Agentura pro komunikační sítě a služby – je nezávislým orgánem, který je právně a funkčně oddělený od vlády. V souladu s pravidly pro transparentnost vlastnictví sdělovacích prostředků je potřeba, aby obchodní společnosti ohlašovaly orgánům pro hospodářskou soutěž vlastnictví sdělovacích prostředků nebo vliv na jejich řízení, a to při překročení určité prahové hodnoty. Významná změna vlastnictví vyžaduje rovněž souhlas příslušného ministerstva. Ochrana novinářů není specificky regulována a uplatňují se mechanismy dostupné všem občanům.⁵³

Nezávislost Agentury pro komunikační sítě a služby je zaručena zákonem, ale její efektivita je omezena nedostatkem lidských zdrojů a chybějícími zárukami proti politickému vměšování. Kromě toho, že je regulačním orgánem pro sdělovací prostředky, je Agentura pro komunikační sítě a služby Republiky Slovinsko (AKOS) rovněž regulačním orgánem pro odvětví telekomunikací, poštovních služeb a železniční dopravy. Status agentury AKOS je zaručen zákonem o elektronických komunikacích.⁵⁴ Pravomoci k vymáhání práva v oblasti audiovizuálních médií čerpá ze zákona o hromadných sdělovacích prostředcích⁵⁵ a zákona o audiovizuálních mediálních službách.⁵⁶ Oba zákony jsou v současné době revidovány a mají ve vnitrostátním právu provést přepracovanou směrnici o audiovizuálních mediálních službách: v červenci 2020 byla zahájena veřejná konzultace, která trvala pouze pět dní. Po rozsáhlé kritice, mimo jiné ze strany vnitrostátních a mezinárodních mediálních asociací, byla lhůta pro konzultace prodloužena pro první zákon do začátku srpna a pro druhý do začátku září.⁵⁷ Agentura AKOS je řízena ředitelem a radou agentury, která se skládá z pěti členů. Rozhodovací pravomoc má ředitel, zatímco rada dohlíží na plnění pracovního programu a schvaluje finanční plánování. Ředitel i rada jsou jmenováni vládou na základě předchozího výběrového řízení, přičemž ředitele vládě navrhuje příslušný ministr. Dočasné zbavení funkce nebo odvolání je možné pouze z důvodu nevhodnosti pro danou pozici nebo nezpůsobilosti nebo z jiných závažných důvodů souvisejících s dotyčnou osobou. Ačkoli jsou pravidla týkající se střetů zájmů s průmyslovým odvětvím definována v zákoně o elektronických komunikacích, neexistují žádná zvláštní ustanovení, která by řešila možnost, že ředitel může být ve střetu zájmů ve vztahu k politické straně.⁵⁸ Finanční a lidské zdroje jsou na uvážení regulačního orgánu. Rozpočet je čerpán z příjmů plynoucích z činnosti agentury, což posiluje její nezávislost na vládě. S ohledem na širokou škálu pravomocí je však patrné, že agentuře chybí lidské zdroje, což může mít následně dopad na její efektivitu. Agentura má pravomoc ukládat sankce, které mohou být napadeny u soudu. Agentura předkládá vládě a parlamentu výroční zprávu a zveřejňuje veškerou příslušnou dokumentaci na svých webových stránkách, čímž zajišťuje dobrou

⁵³ Poté, co Slovinsko v letech 2018–2019 kleslo o dvě příčky, vrátilo se na své předchozí umístění ve světovém indexu svobody tisku (World Press Freedom Index) organizace Reportéři bez hranic, a je tak nyní celosvětově na 32. místě. Reportéři bez hranic, Slovinsko.

⁵⁴ *Zakon o elektronskih komunikacijah* (ZEKon-1).

⁵⁵ *Zakon o medijih* (ZMed).

⁵⁶ *Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah* (ZAvMS).

⁵⁷ Návrh zákona o hromadných sdělovacích prostředcích, <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=10493>, Draft Audiovisual Media Services Act, <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=11475>. Proti návrhům změn zákona o sdělovacích prostředcích, které mají dopad na přezkum fúzí sdělovacích prostředků, se postavil slovinský úřad pro hospodářskou soutěž.

⁵⁸ Media Pluralism Monitor, 2020, článek 182 zákona o elektronických komunikacích (*Zakon o elektronskih komunikacijah*).

úroveň transparentnosti.⁵⁹ Nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků (Media Pluralism Monitor, MPM 2020) vyhodnotil, že nezávislost a efektivita uvedeného mediálního úřadu čelí střední míře rizika, zejména kvůli chybějícím zárukám proti politickému vměšování.⁶⁰

V zájmu transparentnosti vlastnictví sdělovacích prostředků je vyžadováno prohlášení o podílech na vlastnictví nebo řízení. Podle zákona o hromadných sdělovacích prostředcích musí vydavatel nebo provozovatel vysílání podat prohlášení vždy, když individuální podíly na vlastnictví nebo řízení v obchodní společnosti dosáhnou nebo přesáhnou 5 %. Některé informace jsou veřejně dostupné na webových stránkách ministerstva kultury.⁶¹ Zejména v případě několika vlastníků může být v důsledku stávajících právních předpisů obtížné určit, zda rozhodnutí nejsou přijímána v pozadí.⁶² Nástroj MPM 2020 proto vyhodnotil, že transparentnost vlastnictví sdělovacích prostředků je ve Slovinsku středně ohrožena.⁶³ Návrh revize zákona předložený v červenci 2020 rozšiřuje oblast působnosti zákona o hromadných sdělovacích prostředcích na digitální média a ruší minimální prahovou hodnotu 5 % s výjimkou obchodních společností organizovaných jako akciové společnosti.⁶⁴ Podle návrhu by byly zveřejňovány rovněž veškeré informace týkající se vlastnictví, včetně dříve nezveřejněných finančních zdrojů a nově zaváděných zdrojů pocházejících z veřejných prostředků.⁶⁵

Přidělování státní reklamy není konkrétně regulováno. Vzhledem k tomu, že nebyly shromážděny údaje o příjmech mediálních společností, je obtížné získat spolehlivé informace o výdajích na reklamu, včetně totožnosti zhotovitelů. Pouze veřejnoprávní sdělovací prostředky musejí během voleb poskytnout dostatek času na zajištění spravedlivého politického zastoupení v příslušných programech.

Zákon o bezúhonnosti a prevenci korupce poskytuje úředním osobám obecná pravidla ohledně střetů zájmů, a to i v odvětví sdělovacích prostředků.⁶⁶ Kromě těchto pravidel neexistují žádná další speciální pravidla, která by upravovala střet zájmů v mediálním odvětví, například mezi politickými stranami a vlastníky sdělovacích prostředků. To má v praxi negativní dopad na pluralitu sdělovacích prostředků ve Slovinsku. Je hlášena vysoká míra politického vlivu na mediální společnosti, který se může projevat i v tisku a vysílacích stanicích na regionální a místní úrovni. Ve Slovinsku lidé často vnímají obzvláště velké sdělovací prostředky jako politicky předpojaté. Například alespoň dvě televizní stanice a dále také tištěná a on-line média jsou považovány za ovládané politickou stranou.⁶⁷ V této souvislosti nástroj MPM 2020 vyhodnotil, že politická nezávislost sdělovacích prostředků je vystavena vysokému riziku. Zúčastněné strany vyjádřily obavy ohledně možných změn financování vnitrostátní veřejnoprávní vysílací společnosti a správy národní tiskové agentury, které byly považovány za politicky motivované.

⁵⁹ V této souvislosti je třeba připomenout, že revidovaná směrnice o audiovizuálních mediálních službách stanoví konkrétní záruky nezávislosti a efektivity vnitrostátních regulačních orgánů pro sdělovací prostředky.

⁶⁰ Media Pluralism Monitor, 2020.

⁶¹ Články 12 a 14 zákona o hromadných sdělovacích prostředcích.

⁶² Informace získané v souvislosti s návštěvou země v rámci přípravy zprávy o právním státu pro rok 2020.

⁶³ V tomto ohledu je třeba připomenout, že revidovaná směrnice o audiovizuálních mediálních službách vybízí členské státy, aby přijaly legislativní opatření stanovující, že poskytovatelé mediálních služeb, kteří spadají do jejich pravomoci, zpřístupní informace o své vlastnické struktuře, včetně skutečných vlastníků.

⁶⁴ Pozměněný článek 12 návrhu zákona o hromadných sdělovacích prostředcích.

⁶⁵ Viz předchozí poznámka.

⁶⁶ Zákon o bezúhonnosti a prevenci korupce.

⁶⁷ Media Pluralism Monitor, 2020.

Uplatňování práva na informace vede ke zdoluhavým postupům, ale nebylo zaznamenáno mnoho případů jeho porušení.⁶⁸ Toto právo je zakotveno v ústavě a upraveno zákonem o přístupu k veřejným informacím. Odvolací mechanismy jsou zavedeny a spravovány komisařem pro informace. Nástroj MPM 2020 přiřadil ochraně práva na informace nízkou míru rizika.

Zatímco k fyzickým útokům na novináře dochází ojediněle, obtěžování novinářů na internetu a vyhrožování jim je časté a soudním systémem jen zřídka postihované. Co se týče rámce pro ochranu novinářů, svoboda projevu a informací je zakotvena v ústavě a v příslušných zákonech (například v trestním zákoníku) a jsou zavedeny soudní mechanismy. Zatímco Reportéři bez hranic zaznamenali, že v roce 2019 nedošlo k žádným fyzickým útokům na novináře,⁶⁹ byla hlášena soudní řízení se zastrašujícím účinkem.⁷⁰ Objevily se rovněž zprávy o stíhání novinářů, kteří zveřejňují informace veřejného zájmu.⁷¹ Světový index svobody tisku za rok 2019⁷² zdůraznil, že problematické jsou „právo na opravu prohlášení“,⁷³ oslabená pluralita sdělovacích prostředků a autocenzura novinářů. Ve Slovinsku patří k zamýšleným sankcím za pomluvu i trest odnětí svobody. Podle nástroje MPM 2020 čelila ochrana svobody projevu v letech 2018 a 2019 střední míře rizika. Zdá se však, že se situace zhoršila. Platforma Rady Evropy na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinářů zveřejnila v roce 2020 čtyři upozornění týkající se Slovinska související zejména se zastrašováním novinářů.⁷⁴ Na tři ze čtyř upozornění odpověděly slovinské orgány, jak je na platformě uvedeno. On-line útoky a vyhrožování, a to i ze strany politiků, jsou četné, ale mnoho jejich původců zůstává anonymních.⁷⁵ Několik organizací vyjádřilo obavy ohledně bezpečnosti investigativního novináře v souvislosti s nedávným znepokojivým případem.⁷⁶ Omezené uplatňování trestního práva vede k tomu, že obtěžování novinářů na internetu nebo vyhrožování jim je zřídka postihováno. To přitom vychází z právního výkladu státního zastupitelství, podle nějž musí být veřejné podněcování k nenávisti „konkrétní“, představující „konkrétní nebezpečí pro veřejný pořádek a klid“, aby mohlo být stíháno jako trestný čin.⁷⁷ Tento výklad může mít negativní dopad na ochranu

⁶⁸ Viz předchozí poznámka.

⁶⁹ Reportéři bez hranic, Slovinsko.

⁷⁰ Viz předchozí poznámka.

⁷¹ MPM 2020, Council of Europe, Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists (Platforma Rady Evropy pro podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinářů),

⁷² Reportéři bez hranic, Slovinsko.

⁷³ Zákon o hromadných sdělovacích prostředcích: článek 26, který poskytuje možnost požadovat opravu prohlášení, pokud nebyla dodržena práva a zájmy dotčené osoby.

⁷⁴ Council of Europe, Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists (Platforma Rady Evropy na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinářů).

⁷⁵ Media Pluralism Monitor, 2020.

⁷⁶ Council of Europe, Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists, alert n°28/2020 about investigative journalist Blaž Zgaga (Platforma Rady Evropy na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinářů, upozornění č. 28/2020 týkající se investigativního novináře Blaže Zgagy); <https://rsf.org/en/news/seven-organisations-call-slovenian-government-stop-harassing-investigative-journalist>.

⁷⁷ ECRI – Fifth Report, Legal opinion of the Supreme State Prosecutor's Office regarding the prosecution of Art. 297 of the Criminal Code (Pátá zpráva komise ECRI, Právní stanovisko vrchního státního zastupitelství k trestnímu stíhání podle článku 279 trestního zákoníku). Je však třeba poznamenat, že Nejvyšší soud v roce 2019 objasnil, že spáchat trestný čin podle článku 297 trestního zákoníku je možné dvěma způsoby, a to buď a) podněcováním nebo vyvoláváním nenávisti a násilí nebo nesnášenlivosti způsobem, který může ohrozit nebo narušit veřejný pořádek a klid, nebo b) výhrůzkami, urážkami nebo slovním napadáním. Uvedl, že v případě, že je jednání doprovázeno hrozbami, urážkami nebo slovním napadáním, není nezbytné případné ohrožení veřejného pořádku a klidu. Rovněž však objasnil, že pokud je toto jednání prováděno způsobem, který může ohrozit nebo narušit veřejný pořádek a klid, není nezbytné, aby bylo toto ohrožení okamžité, ale

novinářů v rámci systému trestního soudnictví. Kromě toho různé zdroje uvádějí, že soudní řízení týkající se novinářů mohou být zdlouhavá, což má ochromujícím dopad na svobodu projevu a způsobuje, že oběti takové činy často neohlašují.⁷⁸

IV. DALŠÍ INSTITUCIONÁLNÍ OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE SYSTÉMU BRZD A PROTIVAH

Slovinsko má parlamentní systém vlády s nepravou dvoukomorovou strukturou, kde zákony přijímá pouze Státní shromáždění (první komora parlamentu), a nikoli Státní rada (druhá komora parlamentu).⁷⁹ Návrhy právních předpisů může předkládat vláda, kterýkoli poslanec nebo nejméně 5 000 „voličů“. Ústavní soud provádí ústavní přezkum *ex post*, a to i v konkrétních případech na základě ústavní stížnosti. V systému brzd a protivah hraje roli kromě soudního systému také řada dalších orgánů, zejména veřejný ochránce lidských práv a obhájce zásady rovnosti.

Návrhy právních předpisů jsou s veřejností konzultovány prostřednictvím specializovaného internetového nástroje. Parlamentní usnesení doporučuje, aby veřejné konzultace trvaly 30–60 dní a aby byl tento proces shrnut ve zprávě.⁸⁰ Návrhy zákonů jsou zveřejňovány na vyhrazených webových stránkách „*e-Demokracija*“,⁸¹ přes něž může veřejnost zasílat své příspěvky. V praxi nemá veřejnost vždy možnost podílet se na legislativním procesu. Doporučená lhůta pro konzultace se často nedodrжуje, neboť veřejnost má k dispozici na připomínky kratší lhůtu. V některých případech nejsou připomínky řádně zohledněny.⁸² Zákony mohou být přijaty zkráceným nebo mimořádným postupem za podmínek stanovených jednacím řádem Státního shromáždění.⁸³ O tom, zda bude zákon takto projednán, pak rozhoduje kolegium předsedy Státního shromáždění.⁸⁴ Během zkráceného a mimořádného postupu neprobíhá všeobecná rozprava a druhé a třetí čtení se konají během téhož zasedání Parlamentu. V parlamentním volebním období 2014–2018 bylo 39 % všech zákonů přijato řádným postupem, 19,1 % zákonů bylo přijato v souladu s mimořádným postupem a 23 % zákonů v souladu se zkráceným legislativním postupem.⁸⁵

postačuje, že potenciálně vede ke konkrétnímu ohrožení.
<http://www.sodisce.si/vsrs/objave/2019080810051183/>.

⁷⁸ V této souvislosti je třeba připomenout, že v souladu s evropskými normami a jak je uvedeno v doporučení Rady Evropy 2016/4 „by členské státy měly zavést komplexní legislativní rámec, který novinářům a dalším mediálními aktérům umožní účinně a bez obav přispívat k veřejné diskusi“.

⁷⁹ Ústavní soud Slovinska, rozsudek ze dne 22. října 2008, U-I-295/07.

⁸⁰ Usnesení o legislativním nařízení. Veřejné konzultace se neuskutečňují v rámci zvláštních legislativních postupů, jako jsou mimořádné postupy, ani o některých záležitostech, jako je státní rozpočet.

⁸¹ Webové stránky jsou na adrese <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija>.

⁸² European Network of National Human Right Institutions, The rule of law in the European Union: Reports from National Human Rights Institutions (Právní stát v Evropské unii. Zprávy vnitrostátních institucí pro lidská práva), 2020. Informace získané v rámci konzultačního procesu pro přípravu zprávy o právním státu pro rok 2020.

⁸³ Právní předpisy mohou být přijaty zkráceným postupem v těchto případech: malý rozsah změn zákona, uplynutí platnosti zákona nebo některých jeho ustanovení, harmonizace malého rozsahu s právními předpisy EU nebo jinými vnitrostátními právními předpisy nebo změny zákonů, které byly předmětem rozhodnutí Ústavního soudu (jednací řád Státního shromáždění, článek 142); v případech týkajících se národní bezpečnosti, přírodních katastrof nebo předcházení důsledkům závažným pro fungování státu může vláda Státnímu shromáždění navrhnout, aby byl akt přijat naléhavým postupem (jednací řád Státního shromáždění, článek 143).

⁸⁴ Jednací řád Státního shromáždění, článek 143.

⁸⁵ Státní shromáždění Republiky Slovinsko (2018): Zpráva o činnosti Státního shromáždění ve volebním období 2014–2018.

V důsledku nárůstu ústavních stížností rostl počet nevyřízených případů a délka řízení u Ústavního soudu. V souladu s ústavou má Ústavní soud pravomoc přezkoumávat soulad zákonů, předpisů, obecných aktů vydaných při výkonu veřejné moci, mezinárodních smluv a ústavních stížností. Řízení může být zahájeno mimo jiné Státním shromážděním, třetinou jeho poslanců, vládou, veřejným ochráncem práv,⁸⁶ Soudní radou nebo vrchním státním zástupcem. Ústavní soud může zrušit zákony, které nejsou v souladu s ústavou, a zrušit nebo prohlásit za neplatné předpisy nebo obecné akty vydané za účelem výkonu veřejné moci, které jsou protiústavní nebo nezákonné. Pokud Ústavní soud považuje určitý předpis za protiústavní nebo nezákonný, vydá určovací rozhodnutí. V roce 2019 rozhodl Ústavní soud o 1 804 věcech.⁸⁷ I když počet žádostí o ústavní přezkum dále klesal (na 165 případů), kvůli pokračujícímu nárůstu počtu ústavních stížností není Ústavní soud schopen tuto zátěž zvládnout. V současné době řeší více než 2 500 případů, z nichž více než čtyři pětiny jsou ústavní stížnosti. Od roku 2016 se objem nevyřízených žádostí každoročně zvyšoval přibližně o 25 %. Průměrná délka řízení se tak z 250 dní v roce 2012 prodloužila v roce 2019 na 425 dní u ústavních stížností a téměř 500 dní u ústavních přezkumů. Ústavní soud byl rovněž požádán o přezkum některých opatření přijatých v reakci na pandemii COVID-19.⁸⁸

Veřejný ochránce lidských práv a obhájce zásady rovnosti jsou rovněž pověřeni ochranou práv jednotlivců. Veřejný ochránce lidských práv je odpovědný za ochranu lidských práv a základních svobod ve vztahu ke státním orgánům, místní samosprávě a osobám, které mají veřejnou moc. Veřejný ochránce práv je akreditován Globální aliancí národních institucí pro lidská práva jako vnitrostátní instituce pro lidská práva se statutem „B“. Od doby, kdy byla akreditace udělena, byly pravomoci veřejného ochránce práv rozšířeny s cílem dosáhnout statusu „A“.⁸⁹ Úřad veřejného ochránce práv rovněž působí jako obhájce práv dětí. Veřejný ochránce práv připravuje výroční zprávy, které projednává Státní shromáždění.⁹⁰ Vláda poté připravuje odpověď na zjištění a doporučení obsažená ve zprávě. Další nezávislou institucí pověřenou ochranou lidských práv je obhájce zásady rovnosti – nezávislý orgán, jehož činnosti zahrnují ochranu před diskriminací a podporu rovnosti na systémové úrovni, poradenství, právní podporu a zastupování obětí diskriminace u soudu a vydávání právně závazných rozhodnutí na základě stížností proti diskriminaci. Obhájce zásady rovnosti však nemá pravomoc ukládat sankce.⁹¹ Navzdory navýšení finančních zdrojů pracuje s relativně malým počtem zaměstnanců.⁹² Je třeba poznamenat, že s problémy se potýkají i další nezávislé subjekty.⁹³

⁸⁶ V průběhu let veřejný ochránce práv rovněž podal 31 žádostí o přezkum ústavnosti nebo zákonnosti předpisu nebo obecného aktu vydaného za účelem výkonu veřejných pravomocí. European Network of National Human Right Institutions, the Rule of the European Union: Reports from National Human Rights Institutions (Právní stát v Evropské unii. Zprávy vnitrostátních institucí pro lidská práva), 2020.

⁸⁷ Zpráva o činnosti Ústavního soudu za rok 2019.

⁸⁸ V reakci na pandemii COVID-19 Slovinsko nevyhlásilo výjimečný stav a většinu opatření vláda přijala v souladu se zákonem o přenosných nemocech, který byl rovněž pozměněn v dubnu 2020. V souladu s tímto zákonem musí vláda informovat parlament o veškerých přijatých opatřeních. Viz například rozhodnutí Ústavního soudu týkající se omezení pohybu mezi obcemi, U-I-83/20-10, 16. 4. 2020.

⁸⁹ Reakreditace plánovaná na březen 2020 byla odložena kvůli pandemii COVID-19.

⁹⁰ Zprávy jsou k dispozici na adrese <http://www.varuh-rs.si/sl/promocija-publikacije-projekti/publikacije-gradiva/letna-porocila-priporocila-dz-odzivna-porocila-vlade/>.

⁹¹ Je třeba poznamenat, že doporučení Komise uvádí, že mají-li orgány pro rovné zacházení právní způsobilost vydávat závazná rozhodnutí, měly by jim členské státy přiznat také způsobilost k ukládání náležitých, účinných a přiměřených sankcí. Viz doporučení Komise ze dne 22. června 2018 o normách pro orgány pro rovné zacházení C(2018) 3850 final, 1.1.2(5).

⁹² V prvním roce činnosti byla obhájci přidělena celková částka 200 000 EUR, což bránilo v rozvoji a plnění jeho širokého mandátu. Na začátku roku 2019 byl však vnitrostátní rozpočet opět vyrovnaný a obhájci byl

Cílem národní strategie pro rozvoj nevládního sektoru a dobrovolnictví je zlepšit podporu nevládních organizací do roku 2023. Strategie stanoví opatření na podporu těchto organizací při přispívání k zásadám pluralismu a demokracie ve společnosti.⁹⁴ Strategie rovněž podporuje transparentnost, bezúhonnost a odpovědnost nevládních organizací. Stát financuje projekty a programy nevládních organizací v oblastech, ve kterých se domnívá, že by nevládní organizace mohly provádět veřejné politiky a poskytovat služby občanům. Organizace jsou financovány prostřednictvím veřejných zadávacích řízení, veřejných výzev k podávání přihlášek nebo přímého financování. Slovinsko je považováno za zemi s otevřenou a širokou občanskou společností s relativně vysokou mírou dobrovolnictví.⁹⁵

přidělen 1 100 000 EUR. Viz příspěvek Slovinska ke zprávě o právním státu pro rok 2020. Na konci roku 2019 pracoval obhájce s 19 zaměstnanci.

⁹³ V květnu 2020 byli vedoucí několika nezávislých subjektů vyměněni vládou / generálním ředitelem policie: ředitel specializovaného protikorupčního policejního oddělení; ředitel Statistického úřadu (SURS); ředitel finanční zpravodajské jednotky. Bylo to poprvé, kdy k takovým propuštěním došlo bez uvedení důvodu. Je třeba poznamenat, že v červnu 2020 zaslala Komise žádost o vysvětlení odvolání ředitele Statistického úřadu s ohledem na pravidla EU týkající se nezávislosti národních statistických úřadů. Ředitel specializovaného protikorupčního policejního oddělení a ředitel Statistického úřadu zahájili soudní přezkum jejich odvolání. Ministerstvo vnitra: Policie, slovinská vláda, 47. korespondence vlády Republiky Slovinsko, 2020.

⁹⁴ Uvedená strategie je k dispozici na adrese <https://www.gov.si/en/topics/non-governmental-organisations/>.

⁹⁵ Hodnocení udělené organizací CIVICUS; hodnocení je na stupnici s pěti kategoriemi definováno následovně: společnost otevřená, omezená, s překážkami, potlačovaná a uzavřená.

Příloha: Seznam zdrojů v abecedním pořadí*

* Seznam příspěvků obdržných v rámci konzultace ke zprávě o právním státu pro rok 2020 je k dispozici na (webových stránkách COM).

Centrum pro pluralitu a svobodu sdělovacích prostředků (2020): 2020 Media pluralism monitor (Nástroj pro monitorování plurality sdělovacích prostředků v roce 2020). <https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor/mpm-2020>.

CIVICUS: Monitor tracking civic space (Monitorování občanského prostoru): Slovinsko. <https://monitor.civicus.org/country/slovenia/>

Doporučení Komise ze dne 22. června 2018 o normách pro orgány pro rovné zacházení C(2018) 3850 final.

Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti (ECRI), Fifth report on Slovenia (Pátá zpráva o Slovinsku), 2019. <https://www.coe.int/en/web/european-commission-against-racism-and-intolerance/slovenia>.

Evropská komise, The EU Justice Scoreboard (Srovnávací přehled EU o soudnictví), 2016, 2017, 2018, 2019, 2020.

Evropská síť institucí pro lidská práva: The rule of law in the European Union: Reports from National Human Rights Institutions (Právní stát v Evropské unii. Zprávy vnitrostátních institucí pro lidská práva), 2020. Contribution in the context of the consultation process for the preparation of the 2020 Rule of Law Report (Příspěvek v rámci konzultačního procesu pro přípravu zprávy o právním státu pro rok 2020).

Evropská síť rad pro justici: Contribution from the European Networks of Council for the Judiciary for the stakeholder consultation for the 2020 Rule of Law Report (Příspěvek Evropské sítě rad pro justici ke konzultaci zúčastněných stran týkající se zprávy o právním státu pro rok 2020), 2020.

Generální ředitelství pro komunikaci: Special Eurobarometer 502: corruption. (Zvláštní průzkum Eurobarometr č. 502: korupce), 2020.

GRECO, Fifth Evaluation Round – Evaluation Report on Slovenia on preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies (Páté kolo hodnocení – hodnotící zpráva o Slovinsku o předcházení korupci a podpoře integrity v ústředních vládách (výkonných funkcích na nejvyšší úrovni) a donucovacích orgánech), 2018.

GRECO, Fourth Evaluation Round – Evaluation Report on Slovenia on corruption prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors (Čtvrté kolo hodnocení skupiny GRECO – hodnotící zpráva o Slovinsku o prevenci korupce poslanců, soudců a státních zástupců), 2013.

GRECO, Fourth Evaluation Round – Interim Compliance Report on Slovenia on corruption prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors (Čtvrté kolo hodnocení skupiny GRECO – průběžná zpráva o plnění týkající se Slovinska o předcházení korupce poslanců, soudců a státních zástupců), 2016.

Ministerstvo kultury, webové stránky rejstříku sdělovacích prostředků. <https://rmsn.ekultura.gov.si/razvid/mediji>.

Ministerstvo vnitra: Policie, Řízení Národního vyšetřovacího úřadu dnes přebírá Igor Lamberger, 2020. <https://www.policija.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnost/sporocila-za-javnost-gpue/103938-z-danasnjim-dnem-vodenje-nacionalnega-preiskovalnega-urada-prevzema-igor-lamberger>.

Nejvyšší soud: Výroční zpráva za rok 2019, 2019. http://www.sodisce.si/mma_bin.php?static_id=2020052510305888.

Pracovní dokument útvarů Komise – Zpráva o Slovinsku 2020, průvodní dokument ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance a Euroskupině

- Evropský semestr 2020: Posouzení pokroku ve strukturálních reformách, v předcházení makroekonomické nerovnováhy a její nápravě a výsledky hloubkových přezkumů strukturálních reform podle nařízení (EU) č. 1176/2011, SWD/2020/523 final.
- Rada Evropy, Newsroom: The CEPEJ awards the Crystal Scales of Justice Prize to the Supreme Court of Slovenia (Komise CEPEJ udělila Nejvyššímu soudu Slovinska cenu „Křišťálové váhy spravedlnosti“), 2019. <https://www.coe.int/en/web/human-rights-rule-of-law/-/the-cepej-awards-the-crystal-scales-of-justice-prize-to-the-supreme-court-of-slovenia>.
- Rada Evropy, Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists (Platforma na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinářů): Slovinsko. <https://www.coe.int/en/web/media-freedom/slovenia>.
- Rada Evropy: Committee of Ministers (2016), Recommendation CM/Rec(2016)4 of the Committee of Ministers to member States on the protection of journalism and safety of journalists and other media actors (Doporučení CM/Rec(2016)4 Výboru ministrů členským státům o ochraně žurnalistiky a bezpečnosti novinářů a dalších mediálních aktérů), 2016.
- Rada Evropy: Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti (ECRI), ECRI report on Slovenia (Zpráva komise ECRI o Slovinsku), 2019. <https://www.coe.int/en/web/european-commission-against-racism-and-intolerance/slovenia>.
- Reportéři bez hranic, Slovinsko. <https://rsf.org/en/slovenia>.
- Slovinská vláda: 47. korespondenční zasedání vlády Republiky Slovinsko, 2020. <https://www.gov.si/novice/2020-05-21-47-dopisna-seja-vlade-republike-slovenije/>.
- Slovinská vláda: Nejvyšší soud představil nové činnosti zaměřené na dlouhodobé zlepšení kvality a pověsti slovinského soudnictví, 2018. <http://www.sodisce.si/vsrs/objave/2018102509355191/>.
- Slovinská vláda: Nejvyšší soud rozhodl o významu postihování jednání, které nese známky nenávistného projevu, 2019. <http://www.sodisce.si/vsrs/objave/2019080810051183/>.
- Slovinská vláda: Příspěvek Slovinska ke zprávě o právním státu pro rok 2020, 2020.
- Slovinská vláda: webová stránka e-Demokracie. <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija>.
- Soudní rada: Žádost o ústavní přezkum a částečné pozastavení uplatňování zákona o parlamentních vyšetřováních. <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=SKLU291>.
- Státní shromáždění Republiky Slovinsko, Zpráva o činnosti Státního shromáždění ve volebním období 2014–2018, 2018. https://fotogalerija.dz-rs.si/datoteke/Publikacije/PorocilaDZ/Mandat_2014%E2%80%932018/Report_2014-2018.pdf.
- Ústavní soud Slovinska: Rozhodnutí o dočasném pozastavení platnosti zákona o parlamentním vyšetřování, pokud jde o soudce, 2019. <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=SKLU291>.
- Ústavní soud Slovinska: Rozhodnutí o dočasném pozastavení platnosti zákona o parlamentním vyšetřování, pokud jde o státní zástupce, 2019. <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=SKLU293>.
- Ústavní soud Slovinska: Rozhodnutí ze dne 16. dubna 2020, U-I-83/20-10. <http://www.us-rs.si/zadrzanje-izvrsevanja-7-clena-odloka-o-zacasni-splosni-prepovedi-gibanja-in-zbiranja-ljudi-na-javnih/>.
- Ústavní soud Slovinska: Rozsudek ze dne 22. října 2008, U-I-295/07.
- Ústavní soud Slovinska: Rozsudek ze dne 5. července 2018, U-I-6/15-23, Up-33/15-32 a Up-1003/15-27. <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLU1809>.
- Ústavní soud Slovinska: Zpráva o činnosti Ústavního soudu za rok 2019, 2020. https://www.us-rs.si/wp-content/uploads/2020/05/usrs_letnoporocilo_2019.pdf.

UX Design Awards, vítěz ceny UX Design Award 2019. <https://ux-design-awards.com/news/gewinner-der-ux-design-awards-2019-2/>.

Veřejný ochránce práv Republiky Slovinsko: Výroční zpráva veřejného ochránce práv Republiky Slovinsko za rok 2019, 2020. <http://www.varuh-rs.si/sl/promocija-publikacije-projekti/publikacije-gradiva/letna-porocila-priporocila-dz-odzivna-porocila-vlade/>.

Virtuální návštěva Slovinska v souvislosti se zprávou o právním státu pro rok 2020.

Vrchní státní zastupitelství (2013): Právní stanovisko k trestnímu stíhání podle článku 297 trestního zákoníku, 2013. http://www.spletno-oko.si/sites/default/files/sovrazni_govor_pravno_stalisce_-_vrhovno_tozilstvo_0.doc.

Vrchní státní zastupitelství a vrchní státní zástupce: Podnět k ústavnímu přezkumu zákona o parlamentních vyšetřováních. <https://www.dt-rs.si/files/documents/USTAVNA%20POBUDA03.pdf>.

Vrchní státní zastupitelství: Výroční zpráva za rok 2019.

Příloha II: Návštěva Slovinska

Útvary Komise uspořádaly v červnu 2020 virtuální jednání s těmito účastníky:

- Agentura pro komunikační sítě a služby (AKOS)
- Sdružení novinářů
- Sdružení novinářů a publicistů
- Komise pro prevenci korupce
- Generální ředitelství policie – oddělení pro korupci
- Soudní rada
- Ministerstvo spravedlnosti
- Ministerstvo veřejné správy
- Specializované státní zastupitelství
- Rada státních zástupců
- Nejvyšší soud
- Nejvyšší státní zastupitelství
- Transparency International Slovinsko

* Komise se na řadě horizontálních jednání setkala rovněž se následujícími organizacemi:

- Amnesty International
- Unie pro občanské svobody v Evropě (Civil Liberties Union for Europe)
- Civil Society Europe
- Konference evropských církví (Conference of European Churches)
- sdružení EuroCommerce
- Evropské středisko pro právní záležitosti neziskového sektoru (European Center for Not-for-Profit Law)
- Evropské středisko pro svobodu tisku a sdělovacích prostředků (European Centre for Press and Media Freedom)
- Evropské občanské fórum (European Civic Forum)
- Free Press Unlimited
- Front Line Defenders
- evropská pobočka Mezinárodní asociace leseb a gayů (ILGA-Europe)
- Mezinárodní výbor právníků (International Commission of Jurists)
- Mezinárodní federace pro lidská práva (International Federation for Human Rights)
- Mezinárodní tiskový institut (International Press Institute)
- Platforma pro celoživotní učení (Lifelong learning Platform)
- Právní iniciativa nadace Open Society / Institut evropské politiky nadace Open Society (Open Society Justice Initiative / Open Society European Policy Institute)
- Reportéři bez hranic (Reporters without Borders)
- Transparency International EU